

najstega stoletja; a on si pač preveč domišlja. Ne da bi trdil, da je karakteristika — in to nam je hotel podati o posameznih pisateljih in upodablajočih umetnikih, o katerih govori — povsem dobra in prikladna; priznavam le toliko, da ima ta knjiga neko vrednost za takšnega slabega žurnalista, ki se mora o vseh pojavih v književnosti in umetnosti poučevati iz leksikov. Ta knjiga je vsaj malo priročnejša od leksikov, vsaj v takem razmerju kakor pratika napram koledarju.

Anton Dermota.

Emanuel Šl. z Lešehradu: „Podpora života“. Drama ve 3 jednáních. V Praze 1903. Nákladem knihkupectví E. Weinfurtra. Str. 62. Cena 1 K.

Ljubica Vilma je zapustila študenta Maksima in vzela Vronskega. Maksim obesi študije na kljuko, vda se uživanju in uživa tako dolgo, da dobi sušico. Za dvanajst let se zopet snideta z Vilmo. Stara ljubezen se ponovi, oziroma Maksimu se zaželi žene svojega prijatelja. Hočeta pobegniti. Vronski, precej domišljav pisatelj, jima pride na sled, hoče ženo zapoditi in ustreliti skozi okno svojega stanovanja Maksima, prihajajočega baš iz nasprotne kavarne. Vilma bi mu rada izpulila orožje, a strel poči in — Vilma se zgrudi ubita na tla. — Snov je torej dosti uboga, šablonska, poleg tega pa še diletantski obdelana. Za češko literaturo taka dela z ozirom na pozitivni uspeh ne pridejo v poštev. Morda bi imela veljavo pred tridesetimi leti — dandanes pa ne več.

Ant. Dermota.

Koncert češkega kvarteta iz Prage. Gospodje Mikoláš, Černý, Novák in Svojsík, člani slavnoznanega kvarteta češkega v Pragi, so nastopili dne 6. decembra pr. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“, ki, žal, ni bila tako polna, kakor je bilo želeti in kakor bi bili zaslužili slavni češki gostje. Koncert je uspel sijajno. Vse točke so bile izvršene z nenavadno, občudovanje izzivajočo preciznostjo in je spričo tega rastel entuzijazem navzočnega občinstva od pieše do pieše. Ne samo, da razpolaga vsak član kvarteta z izredno lepim glasom, je vsak izmed njih tudi pristen umetnik, ki se docela zaveda, kako mu je v vsakem posameznem momentu disponirati s svojim glasom, da se doseže skupno popoln umetniški učinek. Umetniki so bili izredno ljubeznivi in postrežljivi napram burno zahtevajočemu občinstvu, kajti dodali so lepo število pies, ki niso bile na sporedu. Prav zelo želimo, da bi nas ti izredni pevci ne bili zadnjič posetili!

—š—

Koncert »Pevskega in glasbenega društva v Gorici.« Mlado, a krepko kvišku stremeče „Pevsko in glasbeno društvo v Gorici“ je priredilo dne 29. novembra pr. leta koncert, ki je nudil mnogo umetniškega užitka, a je bil, žal, le slabo obiskan. Nastopila sta v koncertu gospodična Mira Dev in gospod Prochazka iz Ljubljane, ki sta si pridobila s svojim umetniškim znanjem oba mnogo toplega, odkritosrčnega, povsem zasluženega priznanja. Pri vseh pevskih točkah, ki jih je izvajala gospodična Devova, smo imeli priliko, občudovati njeno precizno, čisto intonacijo, globoko umevanje skladateljevih intencij in pa umetniško obladovanje glasovne modulacije. Zapela nam je „Pozdrav paža“ iz

opere „Hugenoti“, Vilharjevo „Nezakonsko mater“, pesem „Mak“ — še nekoliko nezrelo delo —, dalje krasno Brahmsovo pesem „Zvesta ljubav“, Griegovo „Solvejgovo pesem“, „Romanco“ iz Thomasove opere „Mignon“, Loewejevo balado „Div“ in nežnočutni Prochazkovi pesmi „Tak si lepa“ in „Zvezde žarijo“. Na klavirju je spremljal gospodično Devovo gospod Prochazka, a poleg tega je nastopil kot solist s skladbami, pri katerih smo se divili njegovi dovršeni, od umetniškega čuvstva prešinjeni tehniki. Izvajal je Dvořakovo klavirno sliko „Na táčkách“, Smetanovo „Koncertno polko“, a prešel nato na Liszta ter nam zaigral z izredno virtuoznostjo njegovo „Fantazijo“ na valček iz Gounodove opere „Faust“.

Da je sledila vsaki koncertni točki burna pohvala, je samo ob sebi umevno. Obema umetnikoma naša najpristržnejša zahvala za lepe trenutke, ki sta nam jih naklonila!

—a.

Slovensko gledišče. A. Drama. December je bil posvečen najbolj drami, kar na prvi hip osupne, ker december za gledišče ni posebno ugoden mesec in so imele doslej operne predstave večjo privlačno silo nego dramske. No, intendantca našega gledišča je uredila stvar tako, da je bil obisk vseskozi dovoljen!

Dne 4. decembra se je uprizoril prvič na našem odru „Kralj Harlekin“, komedija v 4 dejanjih, spisal dr. Rudolf Lothar. Lothar je znamenit kritik in tudi ta njegova komedija ni nič drugega nego kritika in pogumna satira, polna trpke resnice. Dialog je duhovit, vsak stavek je dobro premišljen, vse je razsnovano logično. Dejanje je skozinskoz zanimivo. A ker je predmet igre kočljiv, se poslužuje pisatelj često nenavadnih, neverjetnih, da, celo nemogočih sredstev. Marsikaj bi bilo v igri lahko drugače. Zakaj je kraljica slepa, če se pa naposled v zavesti svoje velike dolžnosti in iz ljubezni do svojega ljudstva vendarle odloči za morilca svojega sina? Koliko bolj dramatiško bi bilo vse, če bi kraljica videla, pa vendar storila to, kar stori! V tem pogledu si je Lothar stvar malo preveč olajšal! Seveda take kraljice še nikdar ni bilo in je nikdar ne bo, pa naj bi že videla ali pa bila slepa! —

Ponavljal se je „Kralj Harlekin“ dne 12. decembra.

Popoldne 4. in na večer 8. decembra so se uprizorili tretjič, oziroma četrtič „Legionarji“.

Dne 12. in 15. decembra smo videli kot noviteto na našem odru „Pot okoli zemlje v 80 dneh“, veliko igro v 5 dejanjih ali 12 slikah, spisala d' Eunery in Jules Verne. Igra je posneta po znanem Vernejevem romanu. Dejanja je v igri dosti, a dramatičnega razvitka nikakega, zato je „Pot okoli zemlje“ pač igra, a ne drama. Tu se ne snuje nič eno iz drugega; kakor v kaki panorami izpodriva na prizornici slika sliko. A slike so lepe, blesteče, da se jih raduje oko! Tako krasne scenerije na našem odru še nismo videli. Dramatično društvo je mnogo žrtvovalo, da se je igra uprizorila primerno, in zasluži v tem pogledu vse priznanje.

V trajnem, prijetnem spominu ostanejo obiskovalcem slovenskega gledišča večeri 18., 20. in 26. decembra. Te dni smo imeli na našem odru dragega nam